

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про обов'язковий примірник документів

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України
від 17 січня 2002 року N 2953-III,
від 6 липня 2005 року N 2734-IV

Цей Закон визначає правові засади функціонування системи обов'язкового примірника документів та регулює інформаційні відносини, пов'язані з поповненням національного інформаційного фонду України.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів та понять

У цьому Законі нижченаведені терміни та поняття вживаються у такому значенні:

обов'язковий примірник документів - примірник різних видів тиражованих документів, який передає його виробник на безоплатній або платній основі юридичним особам, визначеним цим Законом;

система обов'язкового примірника документів - сукупність видів обов'язкових примірників документів, а також порядок їх доставляння, зберігання та використання;

документ - матеріальна форма одержання, зберігання, використання і поширення інформації, зафіксованої на папері, магнітній, кіно-, фотоплівці, оптичному диску або іншому носіїві;

тиражований документ - документ, виготовлений певним тиражем;

патентні документи - описи до патентів на винаходи (корисні моделі) та методичні документи до них;

виробник документів - юридична особа незалежно від форми власності або фізична особа, яка виготовляє (в тому числі публікує) різні види тиражованих документів;

одержувач обов'язкового примірника документів (далі - одержувач документів) - юридична особа України, яка одержує обов'язковий примірник документів на безоплатній або платній основі та забезпечує його зберігання і використання;

національний інформаційний фонд України - сукупність інформаційних фондів (інформаційних ресурсів) держави: архівного, бібліотечного, стандартів, архіву друку, фонду фільмів, патентного та інших фондів.

Стаття 2. Основні завдання Закону

Основними завданнями цього Закону є:

визначення загальних принципів державної політики у сфері поповнення національного інформаційного фонду України обов'язковим примірником документів;

регулювання інформаційних відносин, пов'язаних із функціонуванням системи обов'язкового примірника документів;

встановлення обов'язків і прав виробників документів та одержувачів документів.

Стаття 3. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, які виникають при:

виготовленні (в тому числі публікуванні) юридичними та фізичними особами України різних видів тиражованих документів в Україні та за її межами;

виготовленні різних видів тиражованих документів в Україні юридичними та фізичними особами інших держав;

одержанні обов'язкового примірника документів юридичними особами України.

Цей Закон не поширюється на відносини, які виникають при виготовленні документів з обмеженим доступом, документів управлінського та особистого характеру, документів в одиничному виконанні.

Стаття 4. Законодавство України про обов'язковий примірник документів

Законодавство України про обов'язковий примірник документів складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів України.

Стаття 5. Суб'єкти та об'єкти відносин, що виникають у процесі функціонування системи обов'язкового примірника документів

Суб'єктами відносин, що виникають у процесі функціонування системи обов'язкового примірника документів, є юридичні особи усіх форм власності та фізичні особи, які виготовляють, публікують і доставляють обов'язковий примірник документів, та юридичні особи, які одержують, зберігають і використовують обов'язковий примірник документів.

Об'єктом відносин, що виникають у процесі функціонування системи обов'язкового примірника документів, є обов'язковий примірник документів, який підлягає доставлянню виробниками документів одержувачам документів, визначених цим Законом.

Стаття 6. Види документів, віднесених до обов'язкового примірника

До обов'язкового примірника документів належать такі їх види:

видання текстів, нотні, картографічні, образотворчі;

видання електронні;

видання, аудіопродукція та інші документи для сліпих;

аудіо-, візуальна, аудіовізуальна продукція (кіно-, відео-, фото-, фонові документи);

нормативно-правові акти у сфері стандартизації, метрології та сертифікації;

патентні документи.

Стаття 7. Порядок доставляння обов'язкового примірника документів

Порядок доставляння обов'язкового примірника документів встановлює Кабінет Міністрів України.

Розділ II. ОБОВ'ЯЗКИ І ПРАВА ВИРОБНИКІВ ДОКУМЕНТІВ ТА ОДЕРЖУВАЧІВ ДОКУМЕНТІВ

Стаття 8. Обов'язки виробників документів

Виробники документів доставляють всі або окремі за їх профілем чи/та видом:

1) обов'язковий безоплатний примірник видань - Книжковій палаті України, національним, у тому числі спеціалізованим, всеукраїнським бібліотекам, Верховній Раді України, Президентів України, Кабінетові Міністрів України, органам виконавчої влади у галузі інформації, на які покладена функція державної реєстрації засобів масової інформації та ведення Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції;

2) обов'язковий безоплатний примірник видань, що виготовляються (в тому числі публікуються) на відповідній території, - універсальним бібліотекам (Автономної Республіки Крим та обласним);

3) обов'язковий безоплатний примірник патентних документів - державним центрам науково-технічної та економічної інформації, всеукраїнським галузевим бібліотекам;

4) обов'язковий безоплатний примірник аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції:

державному фондові фільмів при центральному органі виконавчої влади в галузі кінематографії - фільмокопії та вихідні матеріали кіно- і відеофільмів, створених повністю або частково за кошти Державного бюджету України, та фільмокопії кіно- і відеофільмів, створених в Україні за кошти юридичних осіб з приватною формою власності або фізичних осіб (крім фільмів документального характеру, кіноперіодики, творів кіно- і відеолітопису);

Центральному державному кінофотофоноархіву України - фільмокопії та вихідні матеріали кіно- і відеофільмів документального характеру, кіноперіодики, творів кіно- і відеолітопису, фото-, фонові документи, що створені повністю або частково за кошти Державного бюджету України, а також фільмокопії документального характеру, кіноперіодики, творів кіно- і відеолітопису, фото-, фонові документи, створені за кошти юридичних осіб з приватною формою власності або фізичних осіб;

національним, у тому числі спеціалізованим, всеукраїнським бібліотекам - аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного, розважального характеру;

універсальним бібліотекам (Автономної Республіки Крим та обласним) - аудіопродукція красномовного характеру, виготовлена на відповідній території;

5) обов'язковий безоплатний примірник нормативно-правових актів у сфері стандартизації, метрології та сертифікації - Національному автоматизованому інформаційному фонду стандартів, Книжковій палаті України, всеукраїнським бібліотекам;

6) обов'язковий безоплатний примірник видань, аудіопродукції та інших документів для сліпих - центральній бібліотеці Українського товариства сліпих;

7) обов'язковий безоплатний примірник малотиражних документів (до 100 примірників) - Книжковій палаті України та національним бібліотекам;

8) два обов'язкових безоплатних примірники виготовлених дисків для лазерних систем зчитування, матриць із записом на них інформації - спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування.

(частину першу статті 8 доповнено пунктом 8 згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III, пункт 8 частини першої статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.07.2005 р. N 2734-IV)

Обов'язкові примірники документів, зазначені в пунктах 1, 2, 3, абзацах четвертому та п'ятому пункту 4, в пунктах 5, 6 і 7 цієї статті, доставляються (надсилаються) в день виходу в світ першої частини тиражу.

Обов'язкові примірники документів, зазначені в абзаці другому пункту 4 цієї статті, доставляються до державного фонду фільмів при центральному органі виконавчої влади в галузі кінематографії протягом двох місяців, але не пізніше року після завершення виробництва фільмів відповідно до укладених угод на їх виробництво.

Обов'язкові примірники документів, зазначені в абзаці третьому пункту 4 цієї статті, доставляються Центральному державному кінофотофоноархіву України протягом року після закінчення їх виробництва або виходу в світ.

Обов'язковий платний примірник документів доставляється одержувачам документів на підставі угод між виробниками документів або підприємствами торгівлі (в тому числі центрами комплектування бібліотек), які розповсюджують документи, передбачені статтею 6 цього Закону, та одержувачами документів.

Обов'язковий примірник документів, виготовлених юридичними або фізичними особами України за її межами, доставляється одержувачам документів на загальних підставах, визначених цим Законом. Обов'язковий примірник документів, виготовлених в Україні на замовлення іноземних юридичних або фізичних осіб, доставляється одержувачам документів виконавцями замовлення, що обумовлюється договором між виконавцями замовлення та одержувачами документів.

Неякісний обов'язковий примірник документів на запит одержувачів документів замінюється на якісний виробниками документів у місячний термін з часу його отримання.

Виробники документів зобов'язані компенсувати одержувачам документів витрати, пов'язані з придбанням документів, що не були ними доставлені як безоплатний обов'язковий примірник у встановленому законодавством України порядку.

Стаття 9. Права виробників документів щодо направленою ними обов'язкового примірника документів

Виробники документів мають право на безоплатне:

опублікування одержувачами документів бібліографічної інформації про виготовлені виробниками документи у виданнях державної бібліографії і централізованої каталогізації сигнальної та реферативної інформації;

занесення бібліографічної інформації до автоматизованих банків даних;

отримання фактографічних даних щодо документів, які зберігаються одержувачами документів, та їх тимчасове використання з виробничою метою.

Витрати, пов'язані з виготовленням і доставлянням обов'язкового безоплатного примірника документів, відносяться його виробниками на собівартість видавничої, аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції, електронних видань та інших тиражованих документів.

Стаття 10. Обов'язки одержувачів документів щодо їх зберігання та використання

Одержувачі документів зобов'язані:

проводити реєстрацію (облік), наукову систематизацію обов'язкового примірника документів;

забезпечувати технічні, санітарно-гігієнічні умови для зберігання обов'язкового примірника документів;

надавати обов'язковий примірник документів юридичній або фізичній особі у тимчасове користування;

безоплатно публікувати на вимогу виробників документів бібліографічну інформацію про виготовлені ними документи у виданнях державної бібліографії і централізованої каталогізації сигнальної та реферативної інформації;

створювати автоматизовані банки даних, електронні каталоги.

Стаття 11. Права одержувачів документів

Одержувачі документів мають право на:

заміну виробниками документів неякісного обов'язкового примірника документів на якісний у місячний термін з часу його отримання;

придбання документів, що не були доставлені їм виробниками документів як безоплатний обов'язковий примірник документів у встановленому законодавством України порядку, та компенсацію витрат, пов'язаних з їх придбанням.

Стаття 12. Доставка обов'язкового примірника документів іноземним державам

З метою інформаційного обміну і відповідно до чинних міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, до фондосховищ іноземних держав можуть доставлятися обов'язкові примірники документів, вироблених в Україні, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 13. Контроль за своєчасним доставлянням обов'язкового примірника документів

Контроль за своєчасним доставлянням обов'язкового примірника документів здійснюють юридичні особи, які відповідно до цього Закону є його одержувачами.

Стаття 14. Репрографічне відтворення обов'язкового примірника документів

Репрографічне відтворення обов'язкового примірника документів його одержувачами здійснюється з додержанням законодавства України.

Стаття 15. Відповідальність за порушення законодавства про обов'язковий примірник документів

Особи, винні у порушенні законодавства про обов'язковий примірник документів, несуть відповідальність згідно із законодавством України.

Розділ IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законів України, інших нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінетові Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із Законом України "Про обов'язковий примірник документів";

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
м. Київ
9 квітня 1999 року
№ 595-XIV

Л. КУЧМА

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 10 травня 2002 р. N 608

Київ

Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Кабінету Міністрів України
від 27 червня 2003 року N 978,
від 17 вересня 2003 року N 1479,
від 24 березня 2004 року N 387,
від 30 листопада 2005 року N 1128

З метою здійснення бібліографічного та статистичного обліку, забезпечення відповідального збереження видань, аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції, поповнення національного інформаційного фонду Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

1. Затвердити переліки одержувачів обов'язкового безоплатного примірника видань і аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції України згідно з додатками 1 і 2.

2. Державному комітетові зв'язку та інформатизації забезпечити приймання обов'язкових примірників видань, аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції рекомендованими бандеролями з відміткою "обов'язковий примірник" і доставляння одержувачам, переліки яких затверджені цією постановою.

Плату за пересилання таких відправлень справляти відповідно до діючих тарифів на послуги поштового зв'язку.

3. Взяти до відома, що при Національній бібліотеці імені В. І. Вернадського буде створено Державний центр комплектування бібліотек обов'язковим платним примірником документів.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 6 липня 1992 р. N 376 "Про впорядкування розсилки контрольних примірників творів друку";

постанову Кабінету Міністрів України від 27 червня 1998 р. N 967 "Про внесення доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 6 липня 1992 р. N 376" (Офіційний вісник України, 1998 р., N 26, ст. 945);

постанову Кабінету Міністрів України від 31 березня 1999 р. N 499 "Про доповнення додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 6 липня 1992 р. N 376" (Офіційний вісник України, 1999 р., N 13, ст. 528).

Прем'єр-міністр України

А. КІНАХ

Инд. 51

Додаток 1
до постанови Кабінету Міністрів України
від 10 травня 2002 р. N 608

ПЕРЕЛІК одержувачів обов'язкового безоплатного примірника видань України

Найменування одержувача	Види видань
Президент України	суспільно-політичні, економічні, юридичні, універсального змісту (довідкові), літературно-художні видання всеукраїнські газети та журнали
Верховна Рада України	суспільно-політичні, економічні, юридичні, універсального змісту (довідкові), літературно-художні видання всеукраїнські газети та журнали
	суспільно-політичні, економічні, юридичні, універсального змісту (довідкові), літературно-художні видання

	всеукраїнські газети та журнали
Міністерство юстиції	усі періодичні та продовжувані видання (газети, видання газетного типу, журнали і видання журнального типу) всіма мовами
Державний комітет телебачення і радіомовлення	усі видання всіма мовами, що вийшли в Україні
Національна бібліотека імені В. І. Вернадського	усі видання всіма мовами, що вийшли в Україні, у тому числі малотиражні (до 100 примірників) - у двох примірниках; нормативно-правові акти у сфері стандартизації, метрології та сертифікації - у двох примірниках; усі періодичні та продовжувані видання всіма мовами - у двох примірниках
Національна парламентська бібліотека	усі видання всіма мовами, що вийшли в Україні, у тому числі малотиражні (до 100 примірників) нормативно-правові акти у сфері стандартизації, метрології та сертифікації усі періодичні та продовжувані видання всіма мовами
Книжкова палата	усі видання всіма мовами, що вийшли в Україні, у тому числі малотиражні (до 100 примірників) нормативно-правові акти у сфері стандартизації, метрології та сертифікації усі періодичні та продовжувані видання
Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка	усі видання, що вийшли в Україні всеукраїнські газети і журнали газети і журнали, що вийшли на території Харківської області
Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаника	усі видання, що вийшли в Україні всеукраїнські газети і журнали газети і журнали, що вийшли на території Львівської області
Одеська державна наукова бібліотека імені М. Горького	усі видання, що вийшли в Україні всеукраїнські газети і журнали газети і журнали, що вийшли на території Одеської області
Кримська республіканська універсальна наукова бібліотека імені І. Франка, Автономна Республіка Крим	усі видання, що вийшли на території Автономної Республіки Крим
Державна науково-технічна бібліотека	усі видання науково-технічної тематики, нормативно-правові акти у сфері стандартизації, метрології та сертифікації, патентні видання
Державна історична бібліотека	усі видання історичної тематики
Центральна наукова сільськогосподарська бібліотека Української академії аграрних наук	усі видання сільськогосподарської тематики
Державна медична бібліотека	усі видання з питань медицини, охорони здоров'я та екології
Державна бібліотека для дітей	усі видання для дітей та юнацтва, в тому числі навчальні
Державна бібліотека для юнацтва	усі науково-популярні та універсальні видання, навчальна література для старшокласників і студентів
Державна науково-педагогічна бібліотека	усі навчальні, навчально-методичні видання для навчальних закладів усіх типів, наукові видання з питань педагогіки і психології
Національна юридична бібліотека	усі видання з питань держави і права
Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного	усі видання з питань архітектури і будівництва нормативно-правові акти у сфері стандартизації в галузі будівництва та будівельних матеріалів
Центральна бібліотека імені М. Островського Українського товариства сліпих	усі видання для сліпих та слабозорих, виготовлені шрифтом Брайля, збільшеним шрифтом, способом теплографіки
Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласні, Київське та Севастопольське міські управління юстиції	усі періодичні та продовжувані видання (газети, видання газетного типу, журнали і видання журнального типу) всіма мовами, що вийшли на території Автономної Республіки Крим, відповідних областей, м. Києва та Севастополя
Республіканський комітет по інформації Автономної Республіки Крим, обласні управління у справах преси та інформації	усі видання, що вийшли на території Автономної Республіки Крим, відповідних областей
Національний автоматизований інформаційний фонд стандартів	нормативно-правові акти у сфері стандартизації, метрології та сертифікації

Універсальні обласні бібліотеки	усі видання, що вийшли на відповідній території
Державні центри науково-технічної та економічної інформації	патентні документи

Примітка. Під поняттям "усі видання" слід розуміти обов'язкові примірники всіх видів видань: текстових, нотних, картографічних, образотворчих, електронних, крім видань для сліпих, виготовлених шрифтом Брайля, збільшеним шрифтом для слабозорих, способом теплографіки, видань нормативно-правових актів у сфері стандартизації, метрології та сертифікації.

(додаток 1 із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. N 978, від 17.09.2003 р. N 1479, від 24.03.2004 р. N 387, від 30.11.2005 р. N 1128)

Додаток 2
до постанови Кабінету Міністрів України
від 10 травня 2002 р. N 608

ПЕРЕЛІК

одержувачів обов'язкового безоплатного примірника аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції України

Найменування одержувача	Види аудіо-, візуальної, аудіовізуальної продукції
Національний центр Олександра Довженка Мінкультури	фільмокопії та вихідні матеріали кіно- і відеофільмів, створених повністю або частково за рахунок державного бюджету фільмокопії кіно- і відеофільмів, створених в Україні за рахунок юридичних осіб з приватною формою власності або фізичних осіб (крім фільмів документального характеру, кіноперіодики, творів кіно- і відеолітопису)
Центральний державний кінофотофоноархів	фільмокопії та вихідні матеріали кіно- і відеофільмів документального характеру, кіноперіодики, творів кіно- і відеолітопису, фото-, фонодокументи, створені повністю або частково за рахунок державного бюджету, а також фільмокопії документального характеру, кіноперіодики, творів кіно- і відеолітопису, фото-, фонодокументи, створені за рахунок юридичних осіб з приватною формою власності або фізичних осіб
Національна бібліотека імені В. І. Вернадського	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру - у двох примірниках
Національна парламентська бібліотека	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру
Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру*
Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаника	- " -
Одеська державна наукова бібліотека імені М. Горького	- " -
Державна науково-технічна бібліотека	- " -
Державна історична бібліотека	уся аудіопродукція довідкового характеру історичної тематики*
Центральна наукова сільськогосподарська бібліотека Української академії аграрних наук	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру сільськогосподарської тематики*
Державна медична бібліотека	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру з питань медицини, охорони здоров'я та екології*
Державна бібліотека для дітей	уся аудіопродукція довідкового, навчального характеру для дітей та юнацтва*
Державна бібліотека для юнацтва	уся аудіопродукція довідкового, науково-просвітницького, навчального характеру для старшокласників і студентів*
Державна науково-педагогічна бібліотека	уся аудіопродукція навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру для вчителів*
Національна юридична бібліотека	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру з питань держави і права*
Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру з питань архітектури і будівництва*
Центральна бібліотека імені М. Островського Українського товариства сліпих	уся аудіопродукція довідкового, навчального, науково-просвітницького, виробничо-професійного характеру*
Кримська республіканська універсальна наукова бібліотека імені І. Франка Автономної Республіки Крим та універсальні обласні бібліотеки	уся аудіопродукція краєзнавчого характеру, виготовлена на відповідній території*

* Крім аудіопродукції, створеної державними телерадіоорганізаціями.

(додаток 2 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 р. N 387)